

mầm nảy lên. Thành thạo vun gốc, tưới thêm ít phân cho riêng được tốt. Sau trồng 4-5 tháng riêng đã có củ to, khi cần, tỉa một vài nhánh đem dùng, lại vun gốc, riêng lại đâm nhánh khác, cứ thế thu hoạch quanh năm.

3 Riêng trồng trên diện tích rộng

Tuy riêng có thể chịu được úng trong một thời gian ngắn, nhưng tốt nhất là trồng riêng ở khu đất cao ráo. Đất được cày, bừa, làm sạch cỏ, bón 15 - 20 tấn phân chuồng, 200 - 300kg lân cho 1 ha, trộn đều, lên luống 20 - 25cm, rộng 1 - 1,2m rạch hàng 50x50cm. Chọn các giò riêng sạch bệnh, cắt hết lá, đem trồng, cây cách cây 40cm, lấp đất chặt gốc, nếu đất khô nên tưới ít nước. Riêng có thể chịu hạn rất tốt và sống rất dai, thường tỷ lệ mọc rất cao. Riêng mọc cao 30-40cm, thì vun gốc 1 lần, kết hợp làm cỏ. Khi riêng mọc tốt sẽ át cỏ dại, do vậy chỉ cần nhổ cỏ bằng tay là được.

Nguồn: Những cây rau gia vị phổ biến ở Việt Nam, 2002, tr. 86 - 87

*****

TRỒNG NGÔ SIÊU NGỌT LAI F1 HIBRIX 5 VÀ HIBRIX 10

Thời vụ

Giống bắp siêu ngọt lai F1 HIBRIX 5 và HIBRIX 10 có thể trồng nhiều vụ trong năm, song tránh gieo vào các tháng mà giai đoạn bắp trở cờ phun râu gặp thời tiết quá khô nóng, bắp khó đậu hạt. Trồng ngô siêu ngọt cần cách ly về không gian 300m hoặc thời gian ít nhất 15 ngày với các ruộng khác để đảm bảo chất lượng thương phẩm siêu ngọt đúng giống, không lai tạp.

Đất trồng

Có thể trồng ngô siêu ngọt trên nhiều loại đất khác nhau, miễn là chủ động được tưới tiêu, không chua phèn hoặc nhiễm mặn.

Mật độ, lượng giống

Sử dụng khoảng 12-14kg hạt giống/ha. Khoảng cách 75x25cm gieo 1 hạt/hốc, gieo thêm 10% số bầu để trồng dặm. Nén ngâm hạt 6 - 8 giờ, ủ 24 giờ, khi hạt vừa nứt nanh đem gieo. Rãi thuốc hạt Furadan hay Basudin ngay sau gieo.

Bón phân

Lượng phân bón cho 1ha đất trồng: 10 tấn phân chuồng hoai và phân hoá học gồm 220-260kg urê + 400-450kg super lân + 100kg KCl, chia cho các đợt:

- Bón lót 100% phân chuồng và phân lân.

- Bón thúc lần 1: 10 ngày sau khi gieo, với 1/6 lượng đạm và 1/6 kali.

- Bón thúc lần 2: 20 ngày sau khi gieo, với 1/3 lượng đạm và 1/3 kali.

- Bón thúc lần 3: 35 ngày sau gieo, 1/2 lượng đạm và 1/2 kali.

- Thời gian cây tăng trưởng nên phun phân bón lá Supermes 10 ngày/lần, nồng độ 10cc/8 lít nước để giúp cây tăng năng suất.

Chăm sóc

Chủ động diệt cỏ bằng thuốc đặc trị Maizine 80WP, phun giai đoạn trước hoặc ngay sau khi gieo và khi cỏ mọc cao 3- 4cm. Ngô ngọt cần tưới đủ ẩm suốt cả vụ để năng suất và chất lượng bắp tốt hơn.

Phòng trừ sâu bệnh

- Đề phòng sâu đục thân, đục bắp non: rải Basudin hay Regent hạt vào loa kèn khi bắp được 7-8 lá và trước khi bắp trổ cờ. Phun Selecron, Pyrinex... vào giai đoạn sâu non mới nở.

- Để hạn chế bệnh đốm vằn, giai đoạn trổ cờ nên loại bỏ các lá già có vết bệnh. Nếu mưa ẩm nhiều, phun ngừa với Validacin Anvil, Tilt hay Manzate.

Thu hoạch

Thu bắp tươi 18-20 ngày sau khi 50% số cây ngô phun râu, hạt no bóng. Không nên thu hoạch muộn, hạt bị mốp vào là bắt đầu già, giảm chất lượng.

Lưu ý: Đây là giống lai vì vậy không sử dụng hạt của bắp ngô thương phẩm làm giống cho vụ sau. Hạt giống đã xử lý thuốc, không lấy làm thức ăn cho người hoặc gia súc...

Nguồn: Kinh tế Nông thôn. Số 23, 7/6/2004

*****

BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ CÓ HIỆU QUẢ MỘT SỐ LOẠI SÂU BỆNH HẠI CÂY ĂN QUẢ CÓ MÚI TẠI ĐẢO HỒ THÁC BÀ

1. Bệnh loét (Canker):

+ Triệu chứng bệnh: Gây ra các vết loét trên lá, cành non, quả non. Lúc đầu vết loét có hình tròn, giống như giọt dầu sau đó lan rộng có thể không có hình dạng cố định, vết bệnh chuyển sang màu nâu. Bệnh nặng làm cho lá rụng, cành khô, cây sinh trưởng kém.

+ Thời điểm xuất hiện: Tập trung phát triển mạnh từ tháng 3 đến hết tháng 8, bệnh phát triển nhanh khi thời tiết

nóng, ẩm độ cao, đặc biệt sau những trận mưa kéo dài.

+ Tác nhân truyền bệnh: Do một loại khuẩn gây nên, bệnh thường lan truyền trên khoảng cách gần, từ cây này sang cây khác, do gió, mưa.

+ Biện pháp phòng trừ bệnh: Từ những thời điểm phát sinh, phát triển của bệnh, cần tiến hành phun thuốc phòng trừ sớm, khi đợt lộc xuân, lộc hè đang phát triển, phun từ 1-2 lần cách nhau 5 - 7 ngày, bằng các thuốc có chứa đồng (oxyclorea đồng, sunfat đồng hay dung dịch thuốc Boocdo 1-2%). Để tạo thành lớp thuốc bám trên bề mặt lá, quả bảo vệ không cho bệnh xâm nhiễm phá hại. Quả non, lá non rất mẫn cảm với bệnh này.

Khi cây bị nặng cần tiến hành vớt sinh vườn cắt tỉa những cành, lá bị bệnh nặng đem ra khỏi vườn tiêu hủy và tiến hành phun thuốc trừ bệnh. Có rất nhiều các loại thuốc có thể phun trừ được bệnh loét đạt kết quả. Nhưng tại vườn cây khảo nghiệm chúng tôi sử dụng kết hợp hai loại thuốc oxyclorea (0,7-1%) - Zinhep (0,5%) phun từ 2 - 3 lần đạt kết quả trừ bệnh trên 85%.

2. Bệnh nấm Phytophthora:

+ Triệu chứng bệnh: Bệnh gây ra hiện tượng thối gốc, thối rễ và chảy gom. Chảy gom thường xảy ra ở gốc, thân cây, cành cây. Dẫn đến chảy một loại dịch lỏng gọi là gom, gom là một loại dịch lỏng sền sệt, dễ hòa tan trong nước và biến mất sau các trận mưa to. Cây bị nặng sẽ chết nếu không phòng trừ kịp thời.

+ Thời gian xuất hiện: Từ tháng 4 đến tháng 9 giai đoạn nóng và ẩm.